

บรรณานุกรม

เอกสารจากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ

หอดจดหมายเหตุแห่งชาติ . ม.1.3/155 เรื่อง พระยาสุนถินถึงแก่กรรม และจะให้คนกูมะหนัดได้รับ
ตำแหน่งเป็นพระยาสุนถิน ,ร.ศ.118. (ไม่ครอฟ์ฟ์)

———. นท.5.9/11 กล่อง 3 เรื่อง การแนะนำสตรีในเรื่องการแต่งกาย, 20 มิถุนายน 2484.

———. นท.5.9/112 กล่อง 3 เรื่อง การส่งเสริมวัฒนธรรมของชาวจังหวัดสตูล, 7 พฤศจิกายน
2484.

———. ม.ร.๔ ม/6 เรื่อง พระราชอาณาจักรสยามแบ่งสำหรับการปกครอง, ร.ศ.126.(ไม่ครอฟ์ฟ์)

———. สร.0201.35 1/4 เรื่อง ผลการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร, 18 มกราคม 2489.

———. สร.0201.38/6 ปีกที่ 1 เรื่อง รายงานการประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด 4
จังหวัด (ปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล) ครั้งที่ 1, 12 กุมภาพันธ์ 2489.

———. สร.0201.38/11 เรื่อง ขอให้ปรับปรุงข้าราชการใน 4 จังหวัดภาคใต้, 12 มีนาคม 2491.

———. สร.0201.38/11 เรื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้มีชื่อเสียงรายงานและเรื่องทราบเกี่ยวกับ
ด้วยพฤติกรรมของข้าราชการและความเป็นไปของ 4 จังหวัดภาคใต้ (ปัตตานี นราธิวาส
ยะลา และสตูล), 4 ธันวาคม 2490, 19 พฤศจิกายน 2490-1 พฤศจิกายน 2492.

———. สร.0201.78/11 เรื่อง เงินสร้างสุหร่า 4 จังหวัดภาคใต้และจังหวัดต่างๆ, 24 กุมภาพันธ์
2490-18 สิงหาคม 2496.

———. สร.0201.238/8 เรื่อง ปรับปรุงการปกครองจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล
(ตอน 2), 26 กุมภาพันธ์ 2491.

เอกสารจากหอสมุดแห่งชาติ (สีงพิมพ์รัฐบาล)

“แต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำจังหวัด”. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 62 ตอน 42, ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2488.

“ประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี”. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 56 ตอน 21, ลงวันที่ 20 เมษายน 2491.

“ประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี”. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 74 ตอน 80, ลงวันที่ 24 กันยายน 2500.

“ประกาศรัฐมนตรีลาออกและปรับปรุงแต่งตั้งรัฐมนตรี”. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 75 ตอน 62, ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2501.

“พระราชบัญญัติยกเลิกอำนาจและหน้าที่ดูแลอยุธยาที่ตั้งไว้ในราชการพิจารณาพิพากษาดี พ.ศ. 2486 ยกเลิกตามกำหนดข้อบังคับสำหรับปักครองบริเวณเจ็ดห้าเมือง ร.ศ. 120. ราชกิจจานุเบกษา , เล่มที่ 60 ตอน 50, ลงวันที่ 14 กันยายน 2486.

“พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตตั้งจังหวัดปีตานี นราธิวาส ยะลาและสตูล”. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 63 ตอน 77, ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2489.

หนังสือ

เกย์ม รังสโยกฤทธิ์. 2519. “อิทธิพลศาสนาอิสลามต่อการจัดการบุกรุกจังหวัดชายแดนภาคใต้”. วิทยานิพนธ์ ร.ม.สาขาวรุคานศตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.(สำเนา)

กำพล กั้งแส. 2542. “เจาะอับดุลลาห์ หลังปูเต๊ะ” สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ . 4, 1750–1751.

ชัดภัย บุรุษพัฒน์. 2519. ไทยมุสลิม. กรุงเทพฯ : แพรพิทยา.

คณะกรรมการฝ่ายป্রบรมวัลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. 2542. วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดสตูล. กรุงเทพฯ : ฝ่ายป্রบรมวัลเอกสารหอจดหมายเหตุ.

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดม้าบีบังจังหวัดสตูล. 2522. ที่ระลึกพระราชพิธีเปิดมัสยิดกลางจังหวัดสตูล. กรุงเทพฯ : พิมแพค.

คณะวิทยาการจัดการ. 2537. แผนการลงทุนจังหวัดสตูล. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : คณะวิทยาการจัดการ.

งานช้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดสตูล. 2546. สภาพิศษ์สำคัญจังหวัดสตูลประจำปี 2546. สตูล : สำนักงานจังหวัดสตูล.

จักรพงษ์ ทองเพ็ชร. 2539. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาจังหวัดที่ใช้บประมาณตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสตูล”. วิทยานิพนธ์ รายม. สาขาวรุณป์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา)

Jarvis วัฒโนภาสและคณะ. 2542. แหล่งที่ 160 ปี เมืองสตูล. สตูล : สำนักงานศึกษาอิการจังหวัดสตูล.

เจ๊อันดุลลาห์ บินมูหัมมัดสาอัด หลังปูเต๊ะ. 2518. กระจกไม่มีเงา ปัญหา 4 จังหวัดภาคใต้. กรุงเทพฯ : ประจำการพิมพ์.

เจ๊อันดุลลาห์ หลังปูเต๊ะ. 2501. ประวัติเมืองสตูล. พระนคร : ไทยการพิมพ์.

———. 2503. พงคาวดารครีวิชัยหรือครีวิยาและบลลังค์มายาป่าเขต. กรุงเทพฯ : ไทยการพิมพ์.

———. 2508. กระจกเงาอุ่นสุลิมและมุสลิมห์. ฝ่ายปกครอง : กรรมการอิสลามแห่งประเทศไทย.

เฉลิมเกียรติ ชุมทองเพชร. 2529. “การต่อต้านนโยบายรัฐบาลในสี่จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย โดยการนำของพระยาสุหงส์ อันดุลกาเต๊ร์ พ.ศ. 2482-2497”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. (สำเนา)

ณรงค์ ศิริปะชานน. 2518. ความเป็นมาของกฎหมายอิสลามและชาติไทยต่อธรรม. พะนนคร : คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย.

แรมสุข นุ่มนนท์. 2524. การเมืองและการต่างประเทศในประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

ทวีศักดิ์ ล้อมลีน. 2515.“การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับหัวเมืองประเทศราชมลายูในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ.2325–2411)”. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.(สำเนา)

ทวีศักดิ์ อายุวัฒน. 2517. ไทยในมาเลเซีย. กรุงเทพฯ : มิตรต่อรัฐ.

บุญเสริม ฤทธาภิรัมย์. 2543. 90 ปี สหัสวิทยา. สุกุล : สหัสวิทยา.

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน. 2525.

วิเชียร ณ นครและคณะ. 2521. นครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์.

วิทยาลัยเทคนิคสุกุล. มาปี. ประวัติเมืองสุกุลและข้อมูลวิทยาลัยเทคนิคสุกุล. กรมอาชีวศึกษา : กระทรวงศึกษาธิการ.

วีโอล เป็ญจลักษณ์. 2516. “บทสัมภาษณ์เจ้าอับดุลราห์ หลังบูเต็ง”. และตี. (2516), หน้า 48–53.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุกุล. 2527.“บุคลลสำคัญที่ควรรู้จัก”วัฒนธรรมสาร. (2527), หน้า 1–3.

สกรรจ์ จันทรรัตน์. มปป.“ปัญหาการปกครองมณฑลไทรบูรีในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ.2440–2452”. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.(สำเนา)

สงบ ส่งเมืองและคณะ. 2543.“สุกุล, จังหวัด”. สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้. 16,7614–7629.

สรรเสริญ มูลทรัพย์. 2545.“ครอบครัวหลังปูเตี๊ะ”. นิตยสารมุสลิมสันติชน. 28 (มีนาคม–เมษายน 2545), หน้า 11–15.

สายจิตต์ เห泯ทร. 2507.“การเสียรักษาในบุรี กลันตัน ตรังกานู และปลิคของไทยให้แก่องคุณในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

สำนักงานการประ同胞ศึกษาจังหวัดสตูล. 2527. รวมเรื่องเมืองสตูล. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์.

———. 2533. รวมเรื่องเมืองสตูล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์.

สำนักงานสภากาชาดมั่นคงแห่งชาติ. 2542. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ฉบับเปลี่ยนภาษาอักษรไทย เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อจัดทำในโอกาสสมบามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบรอบ 6 รอบ 5 อันวาระ พุทธศักราช 2542. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี : โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐโดยเชิญตัววันออกเนียงใต้ศึกษา.

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. 2543. พัฒนาการอิسلامศึกษา. กรุงเทพฯ : คำสา.

สำนักเลขานุการสภากผู้แทนราชภูร. นปป. สมาคมสภากผู้แทนราชภูร พ.ศ.2475–2535. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขานุการสภากผู้แทนราชภูร.

พระสัน พนัดหวาน และคณะ. 2516.“เหตุใดไม่มีข่าว (ร้าย) จากสตูล”. รูสมีแล. 3,4 (มีนาคม 2516), หน้า 6–7.

อับดุลลาห์ หลังปูเตี๊ะ. 2506. มุสลิมกับสัญลักษณ์. พระนคร : ไทยการพิมพ์.

อาจารย์ สุทธาศาสตร์. 2519. ความชัดแย้งในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ : พิทักษ์ประชา.

อุทัย พิรัญโโต. 2521. มุสลิมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.

Books

Abdullah Bin Muhammad Saad. 1955. **Segugus Bunga : Pada Menyataan Masaalah Yang Mushkin Di Dalam Hukum Shariah.** Malaysia : Pulau Pinang.

Abdullah Muhammad Saad Langputih. 1957. **Suluhan Rukun Islam yang Kelima dan Haji di Tanah Jawi.** Thailand : Majlis Agama Islam.

Ahmad Omar Chapakia. 2000. **Politik Thai dan Masyarakat Islam di Selatan Thailand.** KL : Pustaka Darussalam Sdn. Bhd.

Ahmat Sharom. 1984. **Tradition and Change in a Malay State : A Study of the Economics and Political Development of Kedah 1878–1923 .** KL : Art Printing Works Sdn. Bhd.

Ain Lam Fa (ໜ້າມແຜນ). 1952. **Dua Badan Satu Jiwa.** Malaysia : Pulau Pinang.

Cik Abdullah Langputih. 1972. **Bunga Paspa Layangan.** Majlis Ugama Islam Patani. Tama Pustaka Press.

Dulyakasem, Uthai. 1981. "Education and Ethnic Nationalism: A Study of the Muslim-Malays in Southern Siam". A Thesis Doctor of Philosophy Stamford University. (Unpublished)

Fadzil. 1990. **Alor Setar 250 Tahun 1735–1985.** KL: Kerajaan Negeri KedahDarulaman.

Hasan Madmarn. 1999. **The Pondok & Madrasah in Patani.** Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.

Ismail Ibrahim. 1987. **Sejarah Kedah Sepintas Lalu.** Kedah: Universiti Utara Malaysia.

Muhamad Hassan Bin Tokerani Mohd. Arshed (Allah Yarham).1968. **Al-Tatikh Salasilah Negeri Kedah.** KL : Dewan Bahasa & Pustaka.

R Bonny. 1971. **Kedah 1771–1821 The Search for Security and Independence.** New York : Oxford University Press.

Saihoo, Pattaya. 1974.“Social Organization of an Inland Malay Village Community in Southern Thailand”. A Thesis submitted for a degree of Doctor of Philosophy at the University Oxford. (Unpublished)

Suhrke Astri. 1973. **The Thai–Muslim Provinces : Some National Security Aspects.** Canberra: Australian University Press.

Turnbull, C. M. 1972. The Straits Settlements 1826 : Indian Presidency to Crown Colony. London: The Athlone Press.

Wan Soloh Wan Ismail. 1990. **Alor Setar 250 Tahun 1735–1985.** KL: Kerajaan Negeri Kedah Darulaman.

หนังสือพิมพ์

Singapore Free Press, 14 April 1948.

Straits Times, 6 June 1948.

Straits Echo, 1 May 1948.

Malay Mail, 2 February 1948.

บุคลานุกรรม

เจริญ ใจลอกดี. 2545. ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2545.

นาหรี ม่าเหรีฟ . 2545. ผู้ให้สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2545.

ไม่ประสงค์ออกนาม. 2544. ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 มิถุนายน 2544 .

วัลลี ปิติเศษร์. 2544. ผู้ให้สัมภาษณ์, 27 พฤษภาคม 2544.

สุริยา ปันจอร์. 2545. ผู้ให้สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2545 .

พะซีลัน พวนตาหา. 2546. ผู้ให้สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2546.